

MĒNESNĪCĀ

2023. gada 5. jūlijā
plkst. 19.00

KULTURVIĒTĀ "HANZAS PERONS"

LATVIEŠU
TAUTASTĒRPU SKATE

Ko tad mēs īsti saucam par tautastērpu? Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta vadošā pētniece, etnoloģe Anete Karlsonē: "Tautastērps ir speciāli veidots tautas vizuālās un kultūras identitātes simbols, kas veidojies kopā ar Dziesmu svētkiem: lielā mērā pateicoties tieši Dziesmu svētkiem, mēs šodien pazīstam tautastērpu valkāšanas tradīciju. Veidojoties tautai, veidojoties nācijai, radās nepieciešamība pēc sava vizuālā tēla. Līdz ar to tautastērps ir mūsu kultūras mantojumā sakņots apģērbs, kuru velkam goda reizēs."

Lai celtu tautas nacionālo pašapziņu, papildinātu mūsu zināšanas par veiksmīgāk atdarinātiem un komplektētiem tautastērpiem, kā arī uzlabotu Dziesmu un Deju svētku dalībnieku ģērbšanās kultūru, jau sesto reizi kopš 1998. gada tiek rīkota Latviešu tautastērpu skate "Mēnesnīcā". Mēnesnīca ir Mēness gaismas radīts apgaismojums uz Zemes. Mēness ir viens no solārās simbolikas centrālajiem elementiem gandrīz visās senajās civilizācijās. Dainās Mēnessim ir zvaigžņu mētelis, zvaigžņu svārki, kā arī "zvaigžņu sega mugurā". Mēness dod gaismu meitai, kas naktī darina pūru, vērpj līnus, jo ne vienmēr ir iespējams dedzīnāt sveces vai skalus. Mēness bijis ļaužu sargātājs un ceļa rādītājs.

Latviešu tautastērpu skates dalībnieki

TAUTASTĒRPS KORIEM

Ekonomikas un kultūras augstskolas jauktais kamerkoris FORTIUS – Sēlijas tērpi, Augšzeme

Latvijas Universitātes sieviešu koris BALTA – Abrenes novada sieviešu tautastērps, 19. gs. 1. puse

TAUTASTĒRPS DEJU KOLEKTĪVIEM

Dienvidkurzemes novada Vērgales pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs VĒRGALĪTE – Nīcas tautastērps, Dienvidkurzeme, 19. gs. 2. puse

Ropažu novada Garkalnes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs MADARA – Vidzemes sievas un vīra tērps, 19. gs. vidus-19. gs. 2. puse Austrumvidzemes novada, Madonas apriņķa tērpi

Ropažu novada Garkalnes pagasta Kultūras centra "Bergī" vidējās paaudzes deju kolektīvs SAIME – Vidzemes novada tautastērpi, Rietumvidzeme, Rīgas apvidus: 19. gs. 1. puse (vienkrāsainie audumi brunčos, jakās, svārkos), 19. gs. 60.– 80. gadi (svītrainie audumi brunčos, jakās)

Saldus tautas deju ansamblis KURSA – Kurzemes, Saldus novada sievas, vīra tērps, 19. gs. vidus

TAUTASTĒRPS FOLKLORAS KOPĀM UN ETNOGRĀFISKAJIEM ANSAMBLIEM

Dienvidkurzemes novada Bārtas etnogrāfiskais ansamblis –Bārtas tautastērpi, 19. gs.

Dienvidkurzemes novada Otaņķu etnogrāfiskais ansamblis – Nīcas tērps, 19./ 20. gs. mija

NO IEPRIEKŠĒJĀM PAAUDZĒM SAGLABĀTAIS TĒRPS

Dagnija JĀKOBSONE – Krustpils novada tērps, 19. gs.

Inga KALNIŅA-SAUŠA – Bārtas tērps, 19. gs.

INDIVIDUĀLAIS VAI ĢIMENES NOKOMPLEKTĒTAIS TĀTASTĒRPS

Kristīne AKSIKA – suitu tautastērps, Alsungas pagasts Kuldīgas novads, Kurzeme, 20. gs.

Gundega BRAKANSKA – Piebalgas novada tērps. Izejamā kārtā vai uz baznīcu ejamais tērps, 19. gs. vidus

Līga DZEDULE – Priekules pagasta tērps, Kurzeme, 19. gs. 2. puse

Jānis DZIMTAIS – Šķilbēnu pagasta tērps, Latgale, 19. gs. vidus

Janta JASJUKEVIČA – Salaspils pagasta tērps, Salaspils novads, 11.–12. gs. (vēlais dzelzs laikmets)

Ilze KUDIŅA – Vidsmuižas sievas tērps, Latgale, 19. gs. 2. puse

Gundars ZADOVSKIS – tautastērpa komplektācija kopumā apņēm bijušā Kuldīgas apriņķa vairākus pagastus, 19. gs. vidus

Daina LĀCE un Juris LĀCIS – 19. gs. vidus, Kurzeme, Nīcas pagasts, t.s. Lejnīki (tag. Jūrmalciems); 19. gs. vidus–19. gs. 2. puse, Kurzeme, Nīcas pagasts

Ilze KAIRE – Virgas tērps, Priekules novads, Dienvidkurzeme, 19. gs. 60. gadi

Iveta ĶIMSE – arheoloģiskā sievas tērpa atdarinājums, Uplantu kapulauks, Āraišu pagasts, 13.–14. gs.

Indra LEITĀNE-VALDMANE – Zemgales (Glūda-Zaļenieki-Tērvete) tērps 19. gs. 2. puse

Austra MATVEJA – Cesvaines un apkārtnes tērps, Vidzeme, Austrumvidzeme, 19. gs.

Hardija MERCA – Austrumvidzemes goda tērps, 19. gs. vidus

Janta MEŽA – Kuldīgas novads (ķoniņu sievietes tērps) 19. gs. 1. puse, Rucavas novada tērps, 19. gs. 2. puse, Kuldīgas novada (ķoniņu) bērna tērps, Kuldīgas novads (ķoniņu) pusaudža / bērna tērps, 19. gs. 1. puse, Kuldīgas novads (ķoniņu) bērna tērps, 19. gs. vidusposms, Virgas tērps (tagad Dienvidkurzemes novadā), 19. gs. vidus, Kuldīgas novada (ķoniņu) vīra tērps, 19. gs. vidusposms, Kalētu (tagad Dienvidkurzemes novadā) tērps, 19. gs. vidusdaļa

Eduards PLANKĀJS – Talsu novada Laucienas pagasta tērps, 11.–12. gs. (vēlais dzelzs laikmets)

Egīta POLE – Vecsaules novada tērps, Zemgale, 19. gs.

Diāna STAMBERGA – Bārtas tērps, Kurzeme, 19. gs.

Anta STRAUTA – Austrumkurzemes tērpi, 19. gs. vidus, jaunā pāra Austrumkurzemes kāzu tērps, Grenči, 19. gs. 2. puse

Ilze STRĒLE – etnogrāfiskais lībiešu sieviešu goda tērps, Mazirbe, lībiešu krasts, 19. gs. beigas

Liene STROŽA – Slates tērps, 19. gs.

Jānis VALDMANIS – Zemgales tērps, 19. gs. 2. puse

Inese un Oskars ZUGICKI – Vidsmuižas tautastērps, Latgale, 19. gs.

Folkloras kopa "Dimzēns", Raimonda BATŅA – Zemgales novada Jelgavas apriņķa sievas tautastērps, 19. gs.

Biedrība "Latgales etnogrāfiskā vēstniecība" – Vidsmuižas meitas tērps, Latgale, 19. gs. 1. puse

INDIVIDUĀLAIS VAI ĢIMENES PAŠDARINĀTAIS TĀTASTĒRPS (VISMĀZ 70% PAŠDARINĀTS)

TLMS "Dzilna" – pilsētas tipa tērpi, deviņi sieviešu un četri vīriešu tērpu komplekti; laucinieku un pilsētnieku tērpu grupa ar devīzi "Limbažnieki ceļā uz I Latviešu Dziedāšanas svētkiem", Limbažu novads, 19. gs. beigas

Vita ANDZENA – Limbažu novads, 19. gs. beigas

Vēsma BĒRZIŅA – pilsētas tipa tērps, Limbaži, 19. gs. 70.–80. gadi

Antra CIFERSONE – Limbaži, 19. gs. 70.–80. gadi

Kristīne EGLĪTE – Limbažu novads, 19. gs. beigas

Maija FRANCE – Limbažu novads, 19. gs. 70.–80. gadi

Elita GAILĪTE-GRAUDUMA – Limbažu novads, 19. gs. beigas

Velta KALNBUNDE – Limbaži, 19. gs. 70.–80. gadi

Ingrīda KRŪMIŅA – Limbaži, 19. gs. 70.–80. gadi

Vīneta LIEPIŅA – Limbažu novads, 19. gs. 2. puse

Edīte MIKELSONE – Limbažu novads, 19. gs. beigas

Evija AMATNIECE – Elejas tērps, Zemgale, 19. gs. 2. puse, 20. gs. sākums

Māra BIČEVSKA – Kuldīgas novada tautastērps, saskaņā ar izdevumā "Latviešu tautas tērpi, II sējums Kurzeme" atrodamo informāciju – 19. gs. 2. puse

Inīta DZALBE – Kabiles tērps, Kurzemes austrumu novads, 19. gs.

Maija KULAKOVA – Krustpils, 19. gs. beigas

Ineta LEJA – Alūksnes tērps, Ziemeļvidzeme, 19. gs. 2. puse

Melita MEDNE – Lutriņu pagasta tērps, Saldus novads, 19. gs.

Līgita OZOLNIECE – Zemgales tērps, 19. gs. 2. puse

Anta STRAUTA – Dienvidkurzemes tērps, 19. gs. vidus

Inga ŠREIBERE – Madona (Birži), Madonas novads, 19. gs. otra puse

Aija TRIMDALE-DEKSNE – Raunas draudzes novada tērps, aptuveni 19. gs. vidus

Ieva ŪDRE, Jelgavas apkārtnes tērps, 18. gs. beigas 19. gs. sākums

Mārīte ZIEDIŅA – Zemgales novada Bauskas apriņķa Īslīces pagasta tautastērps, atbilstība 19. gs. beigu un 20. gs. sākuma laika periodam, Zemgales novads, Neretas pagasts, Pilskalne; 19. gs. beigu 20. gs. sākuma bērna tērps

TAUTAS LIETIŠKĀS MĀKSLAS STUDIJAS, BIEDRĪBAS UN CITAS PERSONU GRUPAS DARINĀTAIS TĀTASTĒRPS

TLMS "Durbe" – Irlavas tērps, 19. gs. vidus–otra puse, Grenču tērps, 19. gs. vidus – otra puse, Tukuma tērps 19. gs. otra puse

Kopdarbs: TLMS "Durbe", Santa Kirmuša-Svilāne – Džūkstes tērpi, 19. gs. 1. puse

SIA "Austras raksti" – Ziemeļlatgales meitas 19. gs. tautastērpa atdarinājums, Rietumvidzemes sievas 19. gs. tautastērpa atdarinājums, Zemgales sievas 19. gadsimta tautastērpa atdarinājums

TLMS "Smiltene" – Smiltenes tērps, 19. gs., Smiltenes apkārtnē, Dzērbene, Palsmane, Valmiera, 18. gs. beigas

Inta EZERNIECE – Vidzemes novada tērps, 19. gs. 2. puse

Marianna INČA – Piebalgas tērps, Vidzemes novads, 19. gs. 2. puse

Tautastērpu skates vērtēšanas komisija: ANETE KARLSONE, *Dr. hist.*, LU Latvijas vēstures institūta vadošā pētniece; AIJA JANSONE, *Dr. hist.*, LEBM Etnogrāfijas nodaļas vadītāja; IEVA PĪGOZNE, *Dr. art.*, latviešu apģērba vēstures pētniece, LU Latvijas vēstures institūta pētniece; IRITA ŽEIERE, LNVM Arheoloģijas departamenta pētniece; INĪTA HEINOLA, LNVM Apģērbu un tekstila kolekcijas galvenā glabātāja.

Mūziki

LAIMA JANSONE ULDIS ĢIRULIS (DJ MONSTA)

Skates vadītājs

RAIMONDS CELMS

SKATES RADOŠĀ GRUPA

Mākslinieciskais vadītājs – Agnis Kristvalds
Režisore – Inese Mičule
Horeogrāfe – Liene Mičule
Grafiskais dizains – Agnese Leilande
Skaņu režisors – Ivars Ozols
Gaismu māksliniece – Jūlija Bondarenko
Projekta vadītāja – Linda Rubena
Tehniskais producents – Jānis Liniņš
Tehniskais nodrošinājums – SIA *Full Stage*
Scenogrāfijas ražotājs – SIA *GiftArt*

